

דברי הימים

ליקוטי דברי תורה על פרשת השבוע

נלקח מספר "שערי חיים" על פרשיות השבוע של מורינו הרה"צ שליט"א

זמני השבת

- 7:35 פלג המנחה:
- 9:03 הדלקת הנרות:
- 9:18 שקיעת החמה:
- 10:28 לילה:
- 10:31 לילה דר"ת:
- 3:30 עלות השחר:
- 4:42 נץ החמה:
- 8:51 - 8:15 סופ"ז ק"ש:
- 9:50 סופ"ז תפילה מעלות:
- 10:14 סופ"ז תפילה מהנץ:
- 1:01 הצות:
- 9:19 שקיעת החמה:
- 10:34 מוצש"ק להגאונים:
- 10:42 מוצש"ק לר"ת:

זיכוי הרבים

רכשו לכם זכות הפצת הגליון 'דברי חיים' להצלחה ולסיד"ש בכל הענינים או להנצחת קרוביכם.

kehilasdivreichaim@gmail.com

נדבת

חפסת גיליון ופצתו

לעי"נ

האשה החשובה והכבודה מרת יהודית חנה מקסוול ע"ה בת הר"ר שלמה וויט צ"ל נלב"ע כ"ז ניסן התשנ"ב

שנה שמינית

יעקב, איש עסקים מכובד, אך לא מפורסם יתר על המידה, הגיע לפגישת עסקים באחד מהמגדלים הגבוהים במרכז העיר, הוא עלה לקומה האחרונה שם הוא אמר לסגור את עסקת חייו שעליו חלם ותיכנן תקופה ארוכה, בידו אחז תיק עם 500 אלף דולר.

לפתע, בעת שהמתין שיגיע זמן פגישתו, הוא שמ לב שדלת הגג פתוחה, ועקב היותו לחוץ שהפגישה תצא על הצד הטוב ביותר, החליט לצאת קצת החוצה על גגו של אותו מגדל ולשאוף אוויר צח, וקצת אוויר לא תזיק ואולי אפילו אף ירגיע אותו ויוריד את לחצו. הוא נכנס אל הגג ושאף מלא לוגמיו אוויר צח בנחת מסתכל על העיר הנפרסת מתחתיו, ועל האנשים הנראים כחגבים בעיניו מלמעלה. שעונו התריע כי בעוד 5 דקות הפגישה לו ציפה יתחיל. הוא מיהר לעבר הדלת אך זו ננעלה מבפנים.

כל ניסיונותיו היו לשווא. הוא שלח את ידו לכיסו בכדי למצוא את טלפון הנייד (סלולרי) אך אותו הוא שכח ברכבו. הוא החל דופק על הדלת אולי משהו ישמע אותו אך לשווא, אין קול ואין עונה. חשב לעצמו אולי אצעק למטה, צעק וצעק אך ללא הואיל, מי ישמע אדם זועק ממרומי המגדל? ואז נזכר איש העסקים דגן במזוודה, אותו מזוודה על הכסף. הוא פתח את המזוודה ולקח שטר אחד של \$100 וזרק אותו למטה. השטר נפל באיטיות למטה, איש צעיר הרים אותו בשמחה והמשיך ללכת, ככה"נ לא היה מלומדי הישיבה ובדק לגבי החזרת אבידה. יעקב לקח עוד שטר חזק כלפי מטה, הרוח נשפה בשטר עד אשר נחתה לרגלי אישה מבוגרת שהרימה אותו בשמחה והמשיכה ללכת, שמחה על המציאה.

יעקב הבין שבקצב זריקת שטרות בודדים אף אחד לא ירים את ראשו כלפי מעלה ולקח חבילה של שטרות והחל זרוק אותם למטה. השטרות החלו להתפזר לכל עבר ועוברי אורח החלו לרוץ ולאסוף בחושבם כי מן השמים יורד מן בצורת שטרות דולרים עם דיוקנם של נשיאי ארה"ב, אבל אף אחד לא הסתכל למעלה, עקב היותם עסוקים בלאסוף שטרות מן הרצפה.

מה עושה איש עסקים שרואה שאין קול ואין מענה אף שכבר הוציא כמה וכמה משטרות הכסף שברשותו? חשב לכמה רגעים והחליט כי אין ברירה ולצערו צריך להיפרד מכסף נוסף, לקח את כל השטרות שהיו בתיק וזרק למטה. אלפי השטרות התפזרו בכל העיר וכל מאן דבעי אסף את השטרות, אבל כפי שהבנתם כבר, לצערו אף אחד לא הסתכל למעלה ואין מי שיפתח דלת הגג. מה עושה אדם בשעה שכזו? מתייאש ושוקע בעצב רב על שהפסיד פגישה חשובה ואף סכום כסף לא מבוטל. יעקב, ברגע של ייאוש לקח אבן גדולה שהיה אי שם על גגו של הבניין וזרק אותו על אחת המכוניות (Cars) שהיו למטה. בעל המכונית ההמום הסתכל ישר למעלה והחל צועק עליו, ויעקב הסביר לו בשפת הסימנים כי הוא תקוע וצריך לעזרה.

צריכים אנו להבין כי אנחנו חיים בעולמו של הקב"ה אשר מרעיף עלינו מכל טוב, בני חיי ומזוני, ולפעמים איננו מתפנים להסתכל כלפי מעלה ולומר תודה, חושבים אנו כי השפע בא כבדרך אגב, כאילו סתם היה על הרצפה. אבל מתי שהקב"ה נותן לנו קצת ייסורים אנחנו ישר מסתכלים כלפי שמיא ובוכים שיעזור ויצילנו מכל דבר רע, כמו אותו עובר אורח שמסתכל למרומי המגדל בעת שאבן נזרקת על רכבו. צריך לדעת להודות גם על הטוב.

השבוע נכנסנו אל השנה השמינית של הוצאת גיליון זה, שמונה שנים של עמל רב ויזע, שמונה שנים שהיצר הרע מזי תקופה ומשכנע להפסיק, מכניס לייאוש, אם בשל זמן או בשל אמצעים החסרים מדי פעם להוצאת הגיליון. ברוך השם לאחרונה נמצא שוב תורם שיחזיק את הוצאת הגיליון, ופתח את הדלת להמשך העשייה ובזכותו ובעזרתו ניתן להמשיך להפיץ את תורת ה' ופרפראות על פרשת השבוע של מורינו הרה"צ שליט"א.

אנו בבקשתנו לפני שוכן מרומים שלא נתרגל לכך, ואדרבה, ייתן בנו כוח להמשיך ביתר שאת וביתר עוז להביא לתענוג שבת קודש, ולשמחת שבת אמיתית והפצת דבר תורתו.

העורך

בהעלותך את הנרות:

שעושה כן מעומק הלב ובלבו בוער אהבת ישראל, ממילא התעוררו לאהבת חברים בלי שיצטרך לשנות, וזה להגיד שבחו של אהרן שלא היה צריך לשנות.

ויעש כן אהרן:

בחנוכת התורה כ' דבכל עשיות של ששת ימי בראשית כתיב ויהי כן חוץ מבריאת האור דכתיב ויהי אור, ולא כתיב כן, והטעם כ' רש"י שהקב"ה ברא האור שבו ראו מסוף העולם ועד סופו, וכדי שלא ישתמשו בו רשעים גזזו לצדיקים ונשאר רק האור שאנו משתמשים, ממילא לא כתיב ויהי כן שלא נעשה כמו שהיה צריך להיות, אמנם הצדיקים יכולים להשיג האור הגדול הזו, ובפרט אהרן הכהן בעת שהדליק את הנרות שהאיר האור הגנוז, וזה הביאור ויעש "כן" אהרן שאהרן עשה שהאור יהיה כמו שהיה צריך להיות בששת ימי בראשית, ולא נשתנה האור כמו שהיה צריך להיות בתחילה.

פתח דבריך ואיר מבין מתאים:

איתא בשם הגר"א שכל פסוק ראשון בחמשה חומשי תורה כנגד המנורה, ז' פסוקים בבראשית כנגד ז' שני המנורה, י"א פסוקים בשמות כנגד י"א כפתורים, ט' פסוקים בויקרא כנגד ט' פרחים, י"ז פסוקים במדבר כנגד גובה המנורה [בלי הבסיס] וכ"ב פסוקים בדברים כנגד הכ"ב גביעים, ונר מצוה ותורה אור, ופתח דבריך של כל חומש יאיר כמו המנורה.

על פי ה' יחזנו ועל פי ה' יסעו:

איתא בשבת דף ל"א: דהסותר חייב רק בעל מנת לבנות במקומו, אף שבמשכן שמשם למדין מלאכת שבת, נסעו ממקום למקום, וא"כ לא סתרו ע"מ לבנות במקומו, מ"מ כיון שכתוב על פי ה' יחזנו ועל פי ה' יסעו כאילו הוא במקום א', ומסביר הערצ'י נחל שבזוה"ק איתא שאפשר להקריב קרבנות רק בא"י שהוא מקום המקודש, והא דהקריבו במדבר משום שהקב"ה הביא קדושת א"י בכל מקום שהקריבו, וכן משמע מתרג"י עה"פ ואשא אתכם על כנפי נשרים, שה' לקח בני"י ממצרים למקום המקדש לאכול הפסח, וקשה אם מצות התורה לאכול במצרים מדוע היה נצרך אוירא דירושלים, אע"כ דבלאו קדושת הארץ לא שייך הקרבת הקרבן, וזהו על פי ה' יחזנו ועל פי ה' יסעו שבכל מקום היה ע"פ ה' מקום השכינה וביהמ"ק, והיה ע"מ לבנות במקומו דהוא מקום המקדש ולא היה מקום אחר.

קח את הלויים מתוך בני ישראל וטהרת אותם:

יש לדקדק הלשון "מתוך" בני ישראל דהיה יכול לכתוב קח את הלויים וטהרת אותם, וכתב הסתם סופר שיש רמז כי האות האמצעי של ישראל הוא ר' [ריש], וזה הביאור קח את הלויים מתוך בני ישראל שתיקח האות שהוא באמצע ישראל דהיינו הריש אותיות שיר, ורמז להשיר שהלויים היו אומרים בבית המקדש שע"ז נתעוררו בני ישראל ע"י התעוררות הניגונים לתשובה ולמעשים טובים וממילא נטהרו בני ישראל, והענין הוא שניגונים וזמירות הם הפנימיות של הנשמה [הרס"ק כ' נחמו מצדקלכ זכ"ל היה אומר ניגון הוא אופן שהלב יכול לכתוב ההרגשים שלו], ועל ידי הניגונים של הלויים הוציאו לחוץ מה שנמצא בתוך בני ישראל בפנימיותם.

ויקרבנו לפני משה ואהרן ונבי ויאמרו אליו למה נגדע ונבי:

וקשה אם הלכו לפני משה ואהרן הול"ל ויאמרו "אליהם" ולא ויאמרו "אלינו", ותירצו המפרשים עפ"י ד הספרי שטענו למה נגרע פסח מפרה אדומה שהכהן העושה הפרה נעשה טמא משמע דטמא יכול לעסוק בקרבן, א"כ גם בפסח

פרש"י מכאן שמעלה היתה לפני המנורה שעליה הכהן עומד ומטיב, והקשו המפרשים הלא המנורה היתה גבוה רק י"ח טפחים [ג' אמות] ובקל היה אפשר להדליק המנורה בלי מעלה, ולמה הוצרכו לעשות מעלה להדליק המנורה, ועוד קשה למה כתב עומד ומטיב ולא עומד ומדליק דכאן מירי לענין הדלקת הנרות, וכ' צספר מלא העומר ליישב דבמס' תמיד פ"ז מבואר שאסור לכהן גדול להגביה את ידיו למעלה מן הציץ, וכיון שלפעמים אין גובה הכהן גדול מגיע לג' אמות [ועוד קצת מחמת הפתילות] ואסור לו להגביה ידיו למעלה, לכן הוצרך למעלה לעמוד עליו כדי שיהיה בטוח שלא יגביה ידיו למעלה מן הציץ, ולפי"ז כתב האלמו"ר מגור זעל האמרי אמת זכ"ל מיושב הטיב למה כתב עומד ומטיב ולא עומד ומדליק, דהנה הדלקת הנרות היה מותר לזרים ורק הטבת הנרות הוצרך לכהן, וכיון שהטעם שהוצרכו למעלה היה כדי שלא יגביה הכהן גדול את ידו למעלה מן הציץ וזה היה רק בשעת הטבה, לכן כתב שהכהן עומד ומטיב ולא כתב עומד ומדליק, [ויש להעיר הלא הטבת הנרות היה כשרה ע"י כהן הדיוס ג"כ שלא היה לו הציץ, ואולי משום כבודו של הכהן הגדול עשו מעלה לכל הכהנים.

"מעלה" היתה לפני המנורה שעליה "הכהן עומד" ומטיב, הגאון שר הסורה משטעצין הסביר דברי רש"י בהקדם דברי החתם סופר כתב בשם רבו ההפלאה זצ"ל על הפסוק צדיק כתמר יפרח כארו בלבנון ישגה, דבאמת הצדיק יכול ללמוד לעצמו ולהיות גדול ביותר בתורה, אבל כשהוא משפיע לתלמידים ואחרים, זה מונע ממה שהיה יכול להיות יותר גדול, ולכן אמר הפסוק צדיק "כתמר" דהיינו הצדיק עושה פירות כתמר, אבל אל יחשוב שבשביל זה לא יהיה האילן גבוה, כי דרך העץ פרי שאינו גבוה כל כך שארז שהוא אילן סרק, לכן אמר הכתוב כארו בלבנון ישגה הצדיק יגיע למדרגתו אע"פ שהיה עוסק בעשיית פירות, וזה מרומז כאן בפסוק יש מעלה בהדלקת המנורה שענינה הוא להפיג אור על אחרים, שהצדיק יוכל להיות "עומד" ולא הולך ממדרגה למדרגה, כיון שהוא עוסק במטיב לאחרים להופיע אור עליהם, ואעפ"כ זה מעלה שלו.

כרש"י כתב שכשראה אהרן הכהן חנוכת הנשיאים חלשה דעתו שלא היה עמהם לא הוא ולא שבטו אמר לו הקב"ה חייך שלך גדולה משלהם, ופירשו הספה"ק כי עיקר חלישת הדעת של אהרן שלא היה יכול לגרום השפעה בעולם כמו שעשו הנשיאים, ועל זה אמר לו הקב"ה שענין המנורה הוא כח התורה כמש"כ כי נר מצוה ותורה אור, וזה קיים לעד אפילו לאחר החורבן, כמו שאומרים בזכור ברית וכל מחמדיה טבועות וגנחות ואין לנו שיוור רק התורה הזאת.

אמנם יש לדייק בלשון "חייך" היה לו לכתוב א"ל הקב"ה שלך גדולה משלהם, ותי' הרס"ק ר' מענדיל מווארסקא זכ"ל שדוד המלך אמר בתהילים קרוב ה' לנשברי לב ורחמנא לבא בעי, וכיון שאהרן היה נשבר לבו בקרבו כל שלא היה יכול להקריב, נמצא עי"ז נעשה קרוב להקב"ה, אמר לו הקב"ה "חייך" פי' כיון שהדבר עולה בחייך [כמו שאומרים באידיש "עס גייט דיך אין לעבען"] שלך גדולה משלהם זה בעצמו הוא דבר גדול וחשוב לפני הקב"ה.

להגיד שבחו של אהרן שלא שינה, הרס"ק הר"ר מאיר מפרעמישלאן זכ"ל היה אומר לפי דחז"ל שמפני דרכי שלום מותר לשנות, וידוע שמידת אהרן היה אוהב שלום ורודף שלום, וא"כ לכאורה היה אהרן צריך לשנות תמיד בשעה שעסק בהבאת שלום בין אדם לחבירו, אמנם באמת לא היה כן, כי בשעה שדיבר עם אנשים להביא שלום ביניהם, כולם ראו אין

אף שנעשה טמא למה לא יעשו הפסח, אבל באמת אין זה טענה כי פרה אדומה הוא חוק ואי אפשר ללמוד מחוק לשאר דברים, אמנם בפרשת חוקת כתב רש"י דהקב"ה אמר למשה לך אני מגלה טעם פרה, נמצא לגבי משה לא היה פרה חוק, ושוב אפשר ללמוד פסח מפרה, לכן ויאמרו "אליו" למשה דוקא שאצלו לא היה חוק, הוא ילמוד פסח מפרה שמותר לטמא.

עמדו ואשמעה מה יצוה ה' לכם:

יש לדייק בלשון "עמדו" מדוע הוצרכו לעמוד, ועוד יש להעיר דלכאורה פלא על משה העניו מכל אדם שיאמר בלשון הנראה לכאורה כגאווה שיכול לשמוע כרגע מה שהקב"ה אומר, ואמר הרי"ק הרצ"י ר' אהרן מקאלנין ז"ל אדרבה משה רבינו אמר להם "עמדו" ואשמעה, פי' מה שאני יכול לשמוע מפי הקב"ה זה רק בכח הרבים, לכן עמדו אתי ביחד וביחד עם זכותכם וכוחכם אוכל לשמוע דבר ה', וזה היה עניונו של משה שידע שכוחו היה מכח הרבים.

או בדרך רחוקה:

פרש"י נקד עליו לומר לא שרחוקה ודאי אלא מי שהיה חוץ לאסקופת העזרה ולא נכנס ג"כ מקרי דרך רחוקה, מבואר להדיא שריחוק ממקום קדוש אינו תלוי בריחוק של כמה מילין, ואפשר להמצא על יד אסקופת העזרה ואעפ"כ להיות רחוק ממקום המקדש, וזה נקרא "איש רחוק" ולא "דרך רחוקה", לכן נקוד על ה' של רחוקה כדי שיקרא לשון זכר "רחוק" דקאי על האיש [ירושלמי פסחים פ"ט ה"ב], וכן בכל דבר שבקדושה, אפשר להימצא בבית המדרש, אבל אם אין לבו שם הרי הוא בריחוק מקום באמת.

האנכי הרייתי את כל העם הזה:

מאין לי בשר לתת לכל העם הזה, פעם אחת בא איש א' לפני השפת אמת ז"ל ואמר לו שאין לו היכולת לעשות שידוכים עם בניו כי בזה יצטרך להחזיק בניו ולפרנסם, ואין ביכולתו לעשות כן, השיב לו הרבי, לכאורה קשה בפסוק הנ"ל, אם אומר מאין לי בשר לתת לכל העם הזה, למה לו להצטדק ולומר האנכי הרייתי, אלא מכאן ראינו שלאבא ואמא אין שום טענת הצדקות להגיד "מאין אקח לתת לכם", ולפיכך טען משה האנכי הרייתי אם אנכי ילדתי, וכיון שכן אפשר לטעון מאין לי בשר, אבל אם הייתי האב או האם, בודאי צריכים לעשות כל השתדלות בעולם ליתן לבניו מה שאפשר.

ויהי בנסוע הארון:

מוקף בשני נוניין להפסיק בין פורעניות לפורעניות י"ל הענין דויסעו מהר ה' ומבואר בשבת קט"ז מאחורי ה' ובתוס' שם כתיבנוק הבורח, פי' דמצינו אצל ביזת הים כ' ויסע ופרש"י שהסיען בעל כרחן וכאן כ' ויסע ולא הוצרך להיות בעל כרחן משמע שהנסיעה מהר סיני לא היה בעל כרחן, וזה גרם לירידות במדבר, כי רק הדביקות בתורה מציל האדם, וכשהאדם נוסע מהר ה' אינו מרגיש אפילו שיוור ממדרגתו כי זה כח היצר שמרמה את האדם עי' חוה"ל שער יחוד המעשה פ"ה, ועי' שלומד תורה מרגיש את חלו.

כל הפרשה יש לה ענין של קרוב ה' לנשברי לב, בהקדם מה ששמעתי בשם האלמו"ר הרצ"י יעקב מגור שליט"א שבפרשת נזיר כ' בתחילת הפרשה וכי ימות מת עליו בפתע פתאום, ולכאורה קשה שהיה צריך לכתוב זה לאחר סדר הנזיר

הרגיל כמו מצורע עשיר ויולדת עשירה ואח"כ ואם אין ידם משגת, אלא הכונה שאם הכל הולך כשורה בלי שום מכשול לפעמים יכול לבוא לידי גיאות, וגם זה בכלל ואמרת בלבבך כוחי ועוצם ידי עשה לי החיל הזה [כמעשה ליל הסדר של תלמיד החוזה שבליילה הראשונה עשה כהוגן ובלילה השניה היתה בקצרה מחמת אונס ואמר לו החוזה השניה היתה יותר טוב], ולכן לפעמים דוקא אם הנזיר נעשה טומאה [עדיין נזיר הוא] אבל אין עליו הגיאות, ובזה יובן המעשה בנזיר ט'. בשמעון הצדיק שהפליג שבח על נזיר א' שפחז עליו יצרו וכו' והיה דייק אשם טמא, כי לפעמים זה חשוב יותר.

ויאמר ה' אל משה ואביה ירק ירק בפייה הלא תכלם ויצעלת ימים תסגר ויצעלת ימים מחוץ למחנה:

יש להבין מהו השייכות אביה להחטא של לשון הרע שדיברה מרים על משה שפירש מאשתו צפורה, ותי' האלמו"ר מאסקרצ'ט ז"ל דבפרשת שמות כתיב שעמרם פירש מיוכבד מחמת גזירת פרעה, ומרים אמר לאביה גזרתך קשה משל פרעה שפרעה לא גזר אלא על הזכרים ואתה עוקר את הכל ע"י פרישתך מהאשה, והנה עמרם היה לו כבר בן ובת אמנם שיטתה היתה כמו בית שמאי שלפריה ורביה צריכים שני בנים ובת א', והנה משה היה לו שני בנים ופירש מאשתו כי לדעתו שני בנים מספיק לקיים המצוה, אמנם מרים דיבר כנגדו שצריכים בן ובת, כמו בית הלל, וא"כ יש טענה למה אמרה מוסר לאביה הלא היה לו בן ובת, ולשיטתה זה מספיק לכן נענשה על חסרון כיבוד אב של אב.

ותדבר מרים ואהרן במשה ונזי ויאמר ה' פתאום ונזי ויקרא אהרן ומרים ויצאו שניהם ויאמר שמעו נא דברי ונזי:

יש להבין אם קרא אותם למה הוצרך לומר שמעו נא דברי, ותי' הפלאה בריש כתובות, כי לשמוע דבר ה' צריך האברים של האדם להיות קדושים וטהורים, וכיון שהם דברו ושמעו לשה"ר לא היה אפשר האותו רגע לשמוע דבר ה', והיה צריך ציווי מיוחד מה' שמעו נא דברי, ובלא"ה לא היה אפשר לשמוע הקריאה של ה', וזה מוסר השכל כי הרבה פעמים מדברים אל הילדים ורוצים לחנכם במידות טובות ויר"ש אבל אם הם שומעים ג"כ ליצנות וניבול פה ועוד דברים, אי אפשר להם לקבל דברים של קדושה.

ויצעק משה אל ה' לאמר קל נא רפה נא לה:

יש לדייק מה זה לאמר למי יאמר, וכתב הרלב"ג שבזה נראה מעלת משה רבינו שאין ראוי לאדם נעלה שינקום לאשר דיבר כנגדו, ולא די שמששה לה התפעל ממה שהטיחה מרים כנגדו, אלא עזר אותה בתפילה כפי היכולת ועוד יותר, וזה לימוד לאחרים שאפילו אם מישהוא עשה רעה כנגדו לא רק שלא יקום ולא יטור, אלא שיעשה כל מה שביכולתו לעזור לו ולהראות שאין הוא נוטר בלבו שום טענה, ולכן כתב לאמר שמששה רצה להורות בזה לימוד לאחרים ג"כ בהנהגה של ענוה כזו.

צדיקים אמרו שבפרשת בהעלותך מסוגל להתפלל על דברים טובים כי קורין בה מה שאמר משה לחובב חותנו כי ה' דיבר טוב על ישראל, ואף שלכאורה זה דבר תמידי, אמנם כלל הוא שהקריאה שקורין בתורה זה מעורר הזמן שהקב"ה ישפיע אך טוב וחסד על כל בני ישראל אמן.

לע"נ

הרה"ח ר' דוד אליהו בן הרה"ח ר' יוסף חיים גרינוואלד זצ"ל

לע"נ

הרה"ח ר' בנימין בייטש בן הרה"ח ר' ישראל חזנוני זצ"ל

פרפראות על פרקי אבות

שמושה רבינו היה איש אלקים רק בסוף התורה בזאת הברכה, והשיב לו כי משה רבינו לא רצה לכתוב על עצמו איש אלקים עד יום מותו, רק לבסוף אז הוצרך לכתוב כדי שידעו שהיה איש אלקים.

ואל תאמר כשאפנה אשנה שמא לא תפנה: הדברי חיים אמר פעם לא' שהשיב לו שיהיה לו זמן ללמוד, אמר לו משל באלמנה עניה א' שקנה ביצה ואחז את הביצה בידה ואמר לבניה אתם יודעים מה אעשה אנו לא נאכל את הביצה, אלא נניח אותו תחת תרנגולת ויוולד מזה תרנגולת ויהיה לה הרבה ביצים ואז נניח את זה תחת כל התרנגולת ויהיה לנו הרבה ביצים ותרנגולת ואז נמכור את זה ונקנה צאן ובקר ונמכור את זה ויהיה לנו הרבה נכסים ובתים וכו' וכו', ועודה מדברה והביצה נופלת ונשברה על הארץ, לכן אין להמתין בהרבה חשבונות עד שיהיה זמן אלא יש ליקח את ההזדמנות ולא להחמיצה.

החווה מלובלין אמר פעם לחסיד א' שאמר לו שביקש ביום הדין שיהיה לו זמן ללמוד, אמר לו שמא "לא תפנה" העבודה שלך הוא דוקא כשאין לך פנאי, אזי תעבוד את ה' וזה חשוב בעיניך.

אל תדין את חבריך עד שתגיע למקומו: ורמז לדבר מה שאמר הקב"ה בסדום "ארדה נא ואראה" ולכאורה יש להבין למה צריך להיות ירידה הלא משמים הביט ה' ראה את כל בני האדם, אלא להורות כביכול לא דן אותם אלא עד שהגיע למקומם.

ואל תאמר דבר שאי אפשר לשמוע שסופו להשמע: החפץ חיים שמע פעם בשוק א' מוכר פירות צועק כל הזמן פירות למכירה, ויותר משעה ולא נענה, שאל אותו הח"ח למה הוא צועק הלא אף א' אינו בא, השיב לו אם אינני צועק לא יועיל כלום, עכשיו עכ"פ לאחר שעה או שעתיים יבוא מישהוא, וכן בענין חינוך וכדומה צריכים לדבר אף שעכשיו אין שומעים אבל סוכ"ס במשך הזמן ישמעו.

ברגשי כבוד והערצה נשגר אנו בזאת ברכת מזל
טבא מעומקא דליבא, אל מעלת האי גברא יקירא,
לב טוב ומיטיב לכל, סיני ועוקר הרים, כבוד ידידנו
ר' **יצחק סיני וואלדמאן** שליט"א
לרגל השמחה השרויה במעונו
בנישואי נכדתו בת לחתנו ידידנו מחשובי
מתפללי בית מדרשנו המפיץ תורה לכל פה, מלא
במדע ובחכמה בתורה וחסידות, ה"ה
ר' **אלכסנדר חיים שפיצר** הי"ו
עב"ג בת ר' **שמואל וואלף** הי"ו
בשעט"מ ובמזל"ט
יהא רעוא מן קדם אבוהון דבשמיא שהזיווג
יעלה יפה ויזכו לראות רב נחת דקדושה מכל
יוצ"ח, ויתברכו בבני הגונים, חיי אריכי ומזוני רוויחי,
דורות ישרים ומבורכים עוסקים בתורה ובמצוות
בנהורא מעליא. אכ"י"ר

וכל העוסקים עם הציבור יהיו עוסקים עמהם לשם שמים: הכונה שהעסקן לא יחשוב שכוחו וחכמתו יכול לפעול, רק זכות הציבור נותן לו סיעתא דשמיא, וזהו שיהיה עוסק "עמהם", אמנם יש לו שכר כאילו הוא עשה, כי אתה תשלם לאיש "כ"מעשהו, כי באמת האדם אינו עושה כלום, אבל השכר מגיע לו כאילו הוא היה עושה.

עו"ל ואתם מעלה וכו' קאי על אותן שרוצים לעסוק בצ"צ אבל אין להם הכשרון לזה, א"כ יותר טוב שימנעו ולא יעסקו בצ"צ, כי אם יעסקו אדרכה יעשו הפסדים, ויקבלו שכר על הפרישה, כי זה ג"כ תועלת הציבור.

הו זהירין ברשות שאין מקרבין לו לאדם אלא לצורך עצמן נראין כאוהבים בשעת הנאתן ואין עומדין לו לאדם בשעת דחקו: בפשטות הוא המשך למעלה שלא יחשוב שכשעוסק בצרכי ציבור ועושה השתדלות שהוא פעל כי באמת צריכים תמיד לסיעתא דשמיא כי מצד טבעם אין הם מעוניינים לסייע כלל. ובדרך מוסר י"ל הענין ידוע כי לדבר מצוה לעולם יש איזה צער ועגמ"נ וסירחא לעשותו, ולדבר עבירה הוא להיפוך שבשעת עשייתו בקל נתפתה, אמנם לאח"ז אזי יש החילוק כשמגיע לשכר ועונש, וזה נקרא רשות כי האדם חושב שהוא עושה דבר רשות ובאמת בשעת הנאתן נראה כאוהב, אבל בשעת דחקו ביום הדין אינו עומד בצידו אלא שהיציצה"ר נעשה שטן המקטרג.

הוא היה אומר עשה רצונו כרצוניך כדי שיעשה רצוניך כרצונו, בטל רצוניך מפני רצונו כדי שיבטל רצון אחרים מפני רצוניך: הרצון הוא הדבר הכי חשוב בחיי האדם, אפשר לו לאדם שיהיה לו כל טוב אבל אם אין לו רצון לחיות או להמשיך, אינו שוה כלום, ומי שאין לו כלום אבל יש לו רצון יכול לחיות בכל המצבים, ועל זה אנו מתפללים פותח את ידיך ומשביע לכל חי רצון, וכמו כן טבעיות של האדם הוא שיתמלא רצונו ובקשתו, ועל זה אנו מתפללים שימלא ה' משאלות ליבנו לטובה, וכשאדם רוצה משהו הוא עושה כל מה שביכולתו לעשותו, כל זה צריך לבטל להקב"ה לגמרי.

הלל אומר אל תפרוש מן הציבור ואל תאמן בעצמך עד יום מותך: כח הציבור אינו רק צירוף של הרבה יחידים אלא הוא מציאות חדשה, וכח מיוחד, וחז"ל הפליגו מאוד בענין התפילה בציבור, בברכות דף ו. תפילת הציבור חביבה, אין תפילתו של אדם נשמעת אלא בביהכ"נ, בדף ח. אימתי עת רצון בשעה שהציבור מתפללין. ועל זה נאמר הן כביר ולא ימאס, ובימות מ"ט: משה אמר בכל קראנו אליו ואת אמרת דרשו ה' בהמצאו, ומסיק הא בציבור הא ביחיד, ובברכות מ": מבואר דנקרא מצוה דרבים שחשוב ביותר משאר מצות.

הקשר בין שני המאמרים כתב בקדושת לוי כידוע שיוחנן כה"ג נעשה אפיקורס בסוף ימיו, והן בקדושו לא יאמין, אבל איתא בחז"ל דכל המזכה אח אחרים אין חסא בא על ידו, ולכן אל תפרוש מן הציבור שעי"ז תוכל לעשות פעולות טובות עבור הציבור, דא"א להאמין בעצמך עד יום מותך ומי יודע מה יוכל לקרות, לכן כשמירה בזה ישתתף עם הציבור.

האדמו"ר מגור הגרפ"מ א שאל את אביו למה כתוב בתורה

לע"נ

הרה"ח ר' פינחס בן הרה"ח ר' בנימין בנינוט חזננים זצ"ל

אשר הלך לעולמו לאחר שהודכן ביסורים קשים וקבלם באהבה בשב"ק פ"ר שמיני לסדר 'בקרובי אקדש' - נוניסן תשע"ז

